

Los neandertalians podían hablar coma nosautres

Autor: Christian Andreu

Data de publicació: 13-03-2021

Article d'En Christian Andreu a 'Sapiència Occitana' i a 'Jornalet'. Els Neandertals i encara humans més arcaics podien parlar com nosaltres.

E òc, amb la tòca de balhar una resposta a la question (que fa de decennis qu'es discutida) sus se los neandertalians podían parlar coma nosautres, una còla internacionala trabalhèt durant 20 ans. Lor conclusion es estonanta; òc, podían parlar e plan coma nosautres.

L'estudi analisèt l'estructura de l'aurelha de divèrsas espècias omininas dont la nòstra, Homo sapiens sapiens, la neandertaliana e encara d'umans arcaïcs mai ancians. Après una longa analisi, la resposta èra clara de biais incontestablament scientific: podían ausir e parlar coma nosautres.

Per far tot aquò, los cercaires farguèron divèrses modèls virtuals en 3D de l'estructura mejana e exteriora de l'aurelha d'aquelas tres espècias que lors fossils foguèron trapats sul sit arqueologic d'Atapuerca, dins l'estat espanhòl. Puèi l'informacion foguèt donada a un ordenador que demostrèt que las tres espècias ausir fins als 5 quilohèrtzes, nòstra frequència mejana quand parlam.

Una melhora ausida

L'estudi, ara publicat dins lo numeric Nature Ecology and Evolution, demostrèt tanben que los neandertalians podían ausir melhor que lors ancessors, çò que seriá logic segon la teoria de l'evolucion umana. Mas quina podiá èsser estada la lenga emplegada pels neandertalians ?

L'estudi poiriá ben metre fin al prejudjat uman actual qu' totjorn vist los neandertalians coma res de mai qu'un grop de nècis.

Es evident que n'i aguèt mai d'una, coma pels umans modèrnes. Per exemple, la lenga kaa, parlada en Botswana e Namibia, ten fins a 100 consonantas desparièras mentre que l'anglés a sonque, en mejana, 45 sons. Caduna de las lengas neandertalianas podiá èsser doncas plan diferenta de l'autra e al luòc ont tanben viviá nòstra espècia benlèu l'accent èra semblable.

“Los neandertalians e Homo sapiens sapiens avián de capacitats lengatgièras e auditivas parièras, çò diguèt Mercedes Conde-Valverde, de l'Universitat d'Alcalá, que dirigiguèt aquel estudi. L'analisi fach es solid e mòstra d'un biais clar que los neandertalians podián non solament ausir mas tanben parlar de la meteissa manièra que nosautres”.

La resulta de l'estudi foguèt considerada plan positiva per la còla de cercaires car pòt barrar, fin finala, la discussion qu'es debanada aquestes darrièrs decennis sus se los neandertalians podián parlar o non. “Cresèm que l'estudi clavarà mai de cent ans de recèrca scientifica sus aquesta question, çò diguèt Ignacio Martínez, tanben de l'Universitat d'Alcalá. Avèm donat una resposta clara e segura a la question de la capacitat de parlar dels neandertalians”. D'efièch, es un estudi que poiriá ben metre fin al prejudjat uman actual qu'a totjorn vist los neandertalians coma res de mai qu'un grop de nècis. Aital o esperam tanben nosautres”.

Christian Andreu
La Redaccion

Aqueste article serà tanben publicat dins Jornalet, lo primièr quotidian en linha de lenga occitana, amb lo qual Sapiència a un acòrdi de cooperacion

<https://sapiencia.eu/los-neandertalians-podian-parlar-coma-nosautres/>